

svibanj 2018.

SADRŽAJ

Odobrena koncentracija na pekarskom tržишту

Europska komisija zalaže se za zabranu nepoštenih trgovачkih praksi
u lancu opskrbe hranom

Održana 5. Konferencija o pravu i politici tržišnog natjecanja na
Ekonomskom fakultetu

Sudjelovanje na obilježavanju Dana konkurenčije u Srbiji

Litvansko vijeće zabranilo koncentraciju u sektoru maloprodaje

Bundeskartellamt kaznio kartel prerađivača krumpira i luka

L'oreal tužen zbog sustava selektivne distribucije

Sud Europske unije donio odluku o diskriminirajućim cijenama

Odobrena koncentracija na pekarskom tržištu

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja odobrila je koncentraciju koja nastaje stjecanjem izravne zajedničke kontrole poduzetnika FARUNO i Ivana Paraća nad poduzetnicima PAN-PEK i PAN-PEK ĐAKOVO

FARUNO, kao dio grupe poduzetnika pod kontrolom investicijskih fondova koji u konačnici čine El grupu, koja između ostalog, pruža usluge ulaganja u temeljni kapital i vlasničke instrumente kroz široki raspon mogućnosti ulaganja rizičnog kapitala u podu-

zetnike koji imaju potencijala za uvećavanjem svoje vrijednosti, provedbom ove koncentracije ulazi na mjerodavna tržišta na kojima djeluju PAN-PEK i PAN-PEK ĐAKOVO. Riječ je o mjerodavnim tržištima proizvodnje i uvoza pekarskih proizvoda,

trgovine na veliko pekarskim proizvodima i trgovine na malo pekarskim proizvodima na teritoriju Republike Hrvatske.

Poduzetnici PAN-PEK i PAN-PEK ĐAKOVO, promatraći zajedno, jedan su od najznačajnijih proizvođača pekarskih proizvoda u Republici Hrvatskoj, s assortimanom koji uključuje sveže, smrznute i pakirane proizvode koji se proizvode u tvornicama u Zagrebu i Đakovu, te se distribuiraju maloprodajnim trgovачkim lancima putem kojih su dostupni krajnjim kupcima, kao i putem vlastite maloprodajne mreže specijaliziranih prodavaonica.

Proizvodnja i uvoz

Tržište proizvodnje i uvoza pekarskih proizvoda je fragmentirano, s brojnim tržišnim takmacima od kojih niti jedan ne ostvaruje udjel veći od 15 %. Prema dostupnim podacima, najznačaj-

- ! JAČANJE POTRAŽNJE
- POTIČE RAZVOJ PROIZVODNJE I TRGOVINE PEKARSKIM PROIZVODIMA

vih/zamrznutih pekarskih proizvoda i kontinuirani rast maloprodajnih trgovčkih lanaca.

Trgovina na veliko i na malo

Tržišta trgovine na veliko i na malo pekarskim proizvodima sljede logiku tržišta proizvodnje i uvoza pekarskih proizvoda, gdje kontinuirana ekspanzija maloprodajnih trgovčkih lanaca omogućava sve širu dostupnost pekarskih proizvoda krajnjim kupcima, kao i tržišno natjecanje između samih proizvođača, budući da zbog zadovoljavanja sve većih potreba potiču razvoj industrijske proizvodnje pekarskih proizvoda. I u segmentu specijaliziranih maloprodajnih mjesto postoji očekivani rast, što podnositelji prijave potvrđuju navodima kako je upravo širenje vlastite maloprodajne mreže na nova područja jedan od razloga namjere provedbe predmetne koncentracije.

Slijedom navedenog, na utvrđenim mjerodavnim tržištima nakon provedbe koncentracije neće doći do promjene u njihovoj strukturi. **a**

Europska komisija zalaže se za zabranu nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom

Prijedlog Komisije za zabranu nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom bit će u obliku europskog propisa (Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe hranom) te će se sada zajedno s procjenom učinka predstaviti dvama suzakonodavcima, to jest Europskom parlamentu i Vijeću, koje predstavlja vlade država članica

Prijedlogom Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe hranom Komisija od država članica zahtijeva se da imenuju javno tijelo koje će biti nadležno za provođenje novih pravila vezanih uz nepoštene trgovačke prakse. U slučaju dozvane povrede imenovano tijelo bit će nadležno za izricanje proporcionalnih i odvraćajućih kazni. To provedbeno tijelo moći će pokretati istrage na vlastitu inicijativu ili na temelju pritužbe.

Prijedlog dopuštenih i nedopuštenih postupanja
U tom će se slučaju strankama koje podnose pritužbu omogućiti da zatraže povjerljivost i anonimnost kako bi se zaštитila njihova pozicija prema trgovačkom partneru. Komisija će među

provedbenim tijelima uspostaviti koordinacijski mehanizam kako bi se omogućila razmjena najboljih praksi. Komisija se usmjerila na najštetnije nepoštene trgovačke prakse kako bi poljoprivrednici te mali i srednji poduzetnici imali veću sigurnost i manju potrebu za upravljanjem rizicima nad kojima imaju malu ili nikakvu kontrolu.

Nepoštene trgovačke prakse koje se trebaju zabraniti jesu kašnjenje plaćanja za pokvarljive prehrambene proizvode, otkazivanje narudžbe u zadnji čas, jednostrane ili retroaktivne izmjene ugovora i prisiljavanje dobavljača na plaćanje propalih proizvoda. Druge prakse bit će dopuštene samo ako su ih stranke unaprijed jasno i nedvosmisleno ugovorile: kupac vraća neprodane prehrambene proizvode dobavljaču; kupac dobavljaču naplaćuje sklapanje ili

produženje ugovora o isporuci prehrambenih proizvoda; dobavljač plaća za promidžbu prehrambenih proizvoda koje kupac prodaje ili za njihovo stavljanje na tržište. Komisija od početka svojeg mandata radi na pravednjem i uravnoteženijem lancu opskrbe hranom. U 2016. godini osnovana

je Radna skupina za poljoprivredni tržišta, čija je zadaća ocjenjivanje uloge poljoprivrednika u širem lancu opskrbe hranom i davanje preporuka o tome kako se ona može ojačati. Na temelju tih preporuka Komisija je 2017. pokrenula početnu procjenu učinka i javno savjetovanje o po-

boljšanju lanca opskrbe hranom, što je pomoglo utvrditi konkrene nepoštene trgovačke prakse koje su obuhvaćene Direktivom.

Najbolje prakse kao polazište

Prijedlozi se temelje na postojećem dobrovoljnem kodeksu najboljih praksi u lancu opskrbe poznatom kao Inicijativa za lanac opskrbe. Inicijativu za lanac opskrbe uspostavilo je 2013. sedam europskih udruženja koja obuhvaćaju industriju hrane i pića, proizvođače proizvoda poznatih robnih marki, maloprodajni sektor, male i srednje poduzetnike te trgovce poljoprivrednim proizvodima. Inicijativa je nastala kao rezultat rada Foruma na visokoj razini za bolje funkcioniranje lanca opskrbe hranom pod vodstvom Komisije koji je uspostavljen 2010. godine.^a

Održana 5. Konferencija o pravu i politici tržišnog natjecanja na Ekonomskom fakultetu

Iznimno kvalitetne i zanimljive rasprave pokazale su nužnost jačanja suradnje ekonomista i pravnika u području zaštite tržišnog natjecanja

Na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, održana je 10. svibnja 2018. "5. Konferencija o pravu i politici tržišnog natjecanja u spomen na dr. sc. Vedrana Šoljana: Provedbeni prioriteti i novi izazovi".

Fokus interdisciplinarnе znanstveno-stručne konferencije bio je na temama vezanima uz razmjenu znanja i iskustva o primjeni pravila o zaštiti tržišnog natjecanja, kako u europskom, tako i u hrvatskom kontekstu, odnosno, kao što je uvodno rekla predsjednica organizacijskog i programskog odbora, izv. prof. dr. sc. Jasmina Pecotić Kaufman, s Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – izgradnja mosta između pravne i ekonomske struke u području zaštite tržišnog natjecanja.

Gledišta sudstva, akademije i regulatora

Tri uvodna pozvana predavanja održali su prof. dr. sc. Siniša Rodin, sudac Suda Europske unije,

6 PANELA OKUPILO VRSNE STRUČNJAKE DOMAĆIH I STRANIH INSTITUCIJA

koji je govorio o integrativnom učinku europskog prava tržišnog natjecanja kao jednoj od temeljnih vrijednosti Europske unije, zatim prof. Michal S. Gal, sa Sveučilišta u Haifi, koja je putem video-veze održala izlaganje na temu odnosa veličine gospodar-

stva i tržišnog natjecanja, te predsjednik Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, g. Mladen Cerovac s izlaganjem "Pogled iznutra: jučer, danas sutra" u kojem se dotakao stanja tržišnog natjecanja u RH, odnosa Agencije sa drugim javnim tijelima i poduzetnicima, te

- ! AGENCIJA ISTODOBNO SUOČENA S ODLJEVOM KADRA I POTEŠKOĆAMA U ZAPOŠLJAVANJU

izazovima s kojima se Agencije susreće u svakodnevnom radu, kao i dosadašnjim postignućima.

Dosadašnja hrvatska i europska iskustva i budući izazovi

U kontekstu dosadašnjih rezultata i budućih izazova, on je naglasio zahtjevne zadaće i postignuća AZTN-a (kao što su uvođenje novina u pravni sustav poput instrumenta preuzimanje obveza i mjera od strane poduzetnika, izricanje kazni za što se Agencija izborila tek unatrag nekoliko godina, pokajnički program koji počinje davati prve rezultate, primjena IT forenzi-

ke i sl.), koje Agencija uspješno ispunjava unatoč ozbiljnim problemima prvenstveno zbog nerazvojnog proračuna i određenih nelogičnosti u sustavu zapošljavanja, zbog čega je izrazio bojazan od dalnjeg neizbjegnog odljeva kadrova.

U nastavku je uslijedilo šest tematskih panela koji su sadržajno obradili odabrane pravne i ekonomske teme iz nadnacionalne (EU) te nacionalne (RH) perspektive.

Prvi panel pod nazivom "Kako tržišno natjecanje imamo/želimo i kako mjeriti jesmo li na dobrom putu?" okupio je stručnjake s Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: doc. dr. sc. Marko Družić, izv. prof. dr. sc. Jasminka Pecotić Kaufman i doc. dr. sc. Velibor Mačkić, te doc. dr. sc. Roman Šubić, sa Hrvatskog

RECENTNA EU SUDSKA PRAKSA BACA NOVO SVETLO NA NEKE ASPEKTE EKONOMSKE ANALIZE

katoličkog sveučilišta. Teme prvog panela bile su vezane uz političku ekonomiju i regulaciju, vezu kartela i kronizma, učinke koncentracije u bankarskom sektoru u RH, a posebni je interes izazvala prezentacija istraživanja Svjetskog ekonomskog foruma. Drugi panel pod nazivom "Uloga ekonomske analize u provedbi prava tržišnog natjecanja - Više ekonomije ili manje ekonomije?" moderirao je Odvjetnik Boris Porobija, a u njemu su kao pre-

davači sudjelovali Mr. sc. Tatjana Peroković, članica Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, Mario Krka, odvjetnik i Irena Tušek, LL.M. (ULiège), Mάster Universitario (BGSE). Teme drugog panela koji je također bio fokusiran na ekonomski aspekt tržišnog natjecanja, obradivale su primjer teorije o dvostranim tržištima (međubankovne naknade), platne sheme s apsekta Rochet & Tirole, kvantifikaciju štete te ulogu ekonomske analize u predmetima zaštite tržišnog natjecanja.

Usljedio je panel s temom "Pay-for-delay i prekomjerne cijene – Nove ili stare povrede?" uz moderiranje prof. dr. sc. Siniše Petrovića s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te izlaganja Borisa Andrejaša iz Europske komisije, DG COMP, Dejana Garića iz Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja i doc. dr. sc. Vlatke Butorac Malnar s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Teme ovog panela obradivale su primjer vezane uz definiciju prekomjerno visokih cijena, usporedbe cijena s referentnim

(benchmark) cijenama, probleme u provedbi (usporedba cijene i troška, dvostupanjski test), možebitnu prekomjernu uporabu ekonomske analize u odnosu na pravnu, a iznesen je i primjer istraživanja farmaceutske industrije i pay-for-delay iz prakse DG COMP-a. "Uloga sudova u nadzoru odluka tijela za zaštitu tržišnog natjecanja – Iskustva i perspektive" bila je tema četvrtoga panela koji je moderirala izv. prof. dr. sc. Dubravka Akšamović, s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Osijeku dok su izlagači bili Blaža Turić, sutkinja Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, Mirna Romić, référendaire u kabinetu suca Rodina na Sudu Europske unije i odvjetnik Igor Mucalo.

Ovaj pravni panel obradio je pojedine primjere iz recentne sudske prakse koji se odnose na kontrolu odluka Agencije, te je u vezi s time iznesena i statistika predmeta koja govori o vrlo malom udjelu predmeta iz područja tržišnog natjecanja u ukupnim predmetima Visokog upravnog suda, o ažurnosti u obradi tih predmeta (od ukupno 97 za primljenih predmeta, u tijeku su tek 2), o visokom postotku potvrđivanja rješenja Agencije, ali i o određenim nelogičnostima do kojih dolazi nakon pristupa EU-u, i to zbog nedovoljne specijaliziranosti sudaca i nedostatka sustavnog informiranja o

pravnoj stečevini EU-a.

Prevencija kroz programe uskladenosti

Peti panel pod nazivom "Rabati – Kamo nakon Intela i Post Danmarka?" moderirala je odvjetnica mr. sc. Marijana Liszt, a u njemu su kao predavači sudjelovali Marko Brgić iz Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, odvjetnica Belinda Čačić, te Goran Serdarević iz Frontier Economicsa. Na panelu su obrađene teme poput pojma i problematike rabata – njihove vrste i učinci, te primjeri iz sudske prakse Europske unije.

Odvjetnica Čačić predstavila je nedavno doneseni Zakon o zabrani nepoštenih trgovачkih praksi u lancu opskrbe hranom, te iznjela recentni primjer iz prakse njemačkog Bundeskartellamta ("Edeka"). Konferencija je zaključena temom "Compliance officer u Hrvatskoj – Iskustva i perspektive" koji je moderirala Vesna Patrlj, zamjenica predsjednika Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, a u njemu su kao predavači sudjelovali Gordana Vučemilović iz Atlantic grupe, Duško Margušić, INA, te Perica Miović Petronio iz HT grupe. Na panelu su navedeni primjeri i iskustva velikih poduzetnika u edukaciji svojih zaposlenika o tržišnom natjecanju, te izazovima s kojima se službenici za programe uskladenosti susreću unutar svojih sustava. a

VELIKA OČEKIVANJA U NOVOM PODRUČJU BORBE PROTIV NEPOŠTENIH TRGOVAČKIH PRAKSI U LANCU OPSKRBE HRANOM

Sudjelovanje na obilježavanju Dana konkurenčije u Srbiji

Nema jake države bez jakog gospodarstva, nema jakog gospodarstva bez učinkovitog tržišnog natjecanja, a učinkovitog tržišnog natjecanja nema bez jake i neovisne agencije – poruka je izlaganja g. Mladena Cerovca

Mladen Cerovac, predsjednik Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, sudjelovao je kao panelist na međunarodnoj konferenciji pod nazivom "Nova agenda za konkurenčiju" koju je u Beogradu povodom Dana konkurenčije 20. travnja 2018. organizirala Komisija za zašti-

tu konkurenčije Srbije. Konferenciju su uvodnim izlaganjima otvorili predsjednik Komisije za zaštitu konkurenčije dr. Miloje Obradović, potpredsjednik Vlade Republike Srbije i ministar trgovine, turizma i telekomunikacija Rasim Ljajić, generalni tajnik predsjednika Republike Srbije

Nikola Selaković, šef Delegacije EU u Srbiji, Nj.E. Sem Fabrici i veleposlanik Japana.

Sankcioniranje nasuprotnost edukaciji

U okviru konferencije održana su dva panela: "Nova agenda za regiju" i "Konkurenčija u digital-

**KAŽNJAVANJE
I EDUKACIJA
PODUZETNIKA
DVA SU LICA JEDNE
TE ISTE ZADAĆE
REGULATORA**

nom svijetu". Tema prvog panela "Nova agenda za regiju" bili su izazovi s kojima se tijela za zaštitu tržišnog natjecanja suočavaju u nastojanju da osiguraju uvjete učinkovitog tržišnog natjecanja na tržištu.

Sudionici panela, koji je moderirao predsjednik Komisije za zaštitu konkurenčije Srbije, bili su predsjednici tijela za zaštitu tržišnog natjecanja Hrvatske, Slovenije, Makedonije, Albanije i Turske te predstavnica EK. Predsjednik Vijeća AZTN-a istaknuo je povezanost javnih politika sa snažnim gospodarstvom i jakim tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja.

Na pitanje je li potrebno primjenjivati više sankcije ili provoditi veću edukaciju odgovorio je

kako je riječ o dva lica jedne te iste zadaće. Posebno je istaknuo značaj funkcionalne i finansijske neovisnosti za učinkovit rad tijela za zaštitu tržišnog natjecanja, pa u tom smislu postoje visoka očekivanja od nacrta EU direktive o neovisnosti agencija.

Izazovi digitalnog doba

Drugi panel "Konkurenčija u digitalnom svijetu" moderirao je Nickolas Banašević, predstavnik EK.

Tema panela bili su izazovi koje donose nove digitalne tehnologije i novi načini poslovanja za zaštitu tržišnog natjecanja. Sudionici panela bili su predstavnici UNCTAD-a, japanske Komisije za fer trgovinu, Komisije za zaštitu konkurenčije Srbije, rumunjskog Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja i poduzetnika „Osa računarski inženjer“.

Tijekom panela analiziran je predmet Amazon i problematika on-line platformi za tržišno natjecanje. Odlično organiziranu konferenciju pratili su predstavnici poslovne i akademske zajednice, odvjetnici i korporativni pravnici. a

Litvansko vijeće zabranilo koncentraciju u sektoru maloprodaje

Litvansko Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja nije odobrilo koncentraciju poduzetnika Rimi i Palink koji su među najvećim poduzetnicima u sektoru maloprodaje u Litvi. Rimi je četvrti po veličini supermarket, s više od 50 prodajnih lokacija u zemlji a Palink je dio poduzetnika IKI, koji je drugi po veličini lanac prehrambenih proizvoda u Litvi.

U studenom 2016. Rimi je nudio koncentraciju s Palinkom vrijednu 213 milijuna eura. Vijeće je odobrilo koncentraciju u listopadu 2017. pod uvjetom da se poduzetnici u roku od šest mjeseci odreknu 17 posebnih regionalnih prodajnih mjesta IKI-a i Rime. Vijeće smatra kako predložena koncentracija konkurenčkih poduzetnika Palinka i podružnica poduzetnika ICI Gruppman, Rimi, ne može biti izvršena jer poduzetnik Rimi nije pronašao odgovarajuće kupce za 17 maloprodajnih mjesta u roku koji je Vijeće odredilo u listopadu. **a**

Bundeskartellamt kaznio kartel prerađivača krumpira i luka

Bundeskartellamt kaznio je poduzetnike koji pakiraju i prerađuju krumpir i luk sa 13,2 milijuna eura zbog sudjelovanja u osmogodišnjem kartelu i dogovaranju cijena. Utvrđeno je da su poduzetnici Hans-Willi Böhmer Verpackung und Vertrieb i Kartoffel-Kuhn međusobno dogovarali cijene svojih proizvoda kojima su opskrbljivali poduzetnika Metro Group.

Navedeni poduzetnici kupuju, obrađuju i pakiraju krumpir i luk, prije nego što ih distribuiraju maloprodajnim i veleprodajnim lancima.

Održavali su redoviti telefonski kontakt između 2005. i 2013., dijeleći informacije o troškovima sirovog krumpira i proizvoda od luka, na temelju kojih su zajednički formirali cijene za poduzetnika Metro Group. Prilikom izračuna novčane kazne Bundeskartellamt je uzeo u obzir suradnju poduzetnika Kartoffel-Kuhn u otkrivanju kartela. **a**

L'oreal tužen zbog sustava selektivne distribucije

Poduzetnik Beauty Bay zatražio je od Visokog suda Engleske i Walesa donošenje odluke o njegovom sporazumu s poduzetnikom L'Oréal za koji smatra da je protivan tržišnom natjecanju zbog sustava selektivne distribucije, kao i odluke kojom se naređuje poduzetniku L'Oréal da Beauty Bay uključi u prodaju svojih proizvoda.

Poduzetnik Beauty Bay je vodeći online trgovac luksuznih kozmetičkih proizvoda, koji većinom prodaje brendirane proizvode. Beauty Bay je 2009. počeo kupovati kozmetičke proizvode poduzetnika Urban Decay Cosmetics Europe koji je 2013. postao dio poduzetnika L'Oréal.

Nakon toga je L'Oréal obavijestio poduzetnika Beauty Bay da od 2015. više neće isporučivati svoje proizvode ako Beauty Bay ne prihvati njegov sustav selektivne distribucije koji uključuje i fizičku lokaciju prodaje. **a**

Sud Europske unije donio odluku o diskriminirajućim cijenama

Povodom zahtjeva za prethodnu odluku koji je uputio Sud za tržišno natjecanje, regulaciju i nadzor iz Portugala, Sud EU-a presudio je da pojam "nepovoljan položaj u odnosu na konkurenčiju" treba tumačiti na način da se, pod pretpostavkom da poduzetnik u vladajućem položaju primjenjuje diskriminirajuće cijene na trgovinske partnerre na silaznom tržištu, odnosi na situaciju u kojoj to postupanje može prouzrokovati poremećaj tržišnog natjecanja među tim trgovinskim partnerima. Za utvrđivanje takvog "nepovoljnog položaja u odnosu na konkurenčiju" ne zahtijeva se dokazivanje da je došlo do stvarnog i mjerljivog pogoršanja konkurenčkog položaja, nego se to utvrđivanje mora temeljiti na analizi svih relevantnih okolnosti slučaja koja omogućava zaključak da navedeno postupanje utječe na troškove, dobit ili na drugi relevantan interes jednog ili više navedenih partnera, tako da to postupanje može utjecati na navedeni položaj. **a**

Odluke AZTN-a objavljene u travnju 2018.

- [Teramedia d.o.o., Zagreb i Televizija Dalmacija d.o.o., Zagreb - Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini](#)
- [Teramedia d.o.o., Zagreb i Nezavisna televizija d.o.o., Zagreb - Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini](#)
- [Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta - Nacrt Konačnog prijedloga Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte - Mišljenje](#)
- [Državni zavod za intelektualno vlasništvo - Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima - Mišljenje](#)
- [FARUNO CEE HOLDING S.a.r.l., Luksemburg, Ivan Parać, Zagreb, PAN-PEK d.o.o., Zagreb i PAN-PEK Đakovo d.o.o. Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini](#)
- [Slovenia Broadband S.a.r.l., Luksemburg i Nova TV d.d., Zagreb - Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini](#)